

Enighet i EAPD om oppdaterte retningslinjer for bruk av fluor:

Klare råd om barn og fluor

Europeiske pedodontister er blitt enige om felles retningslinjer hva angår barn og fluor. Professor Ivar Espelid mener likevel at vi i Norge ikke behøver å endre våre nasjonale retningslinjer.

Spesialistorganisasjonen for barnetannleger i Europa (The European Academy of Paediatric Dentistry, EAPD) var samlet i Athen i november 2008 for å diskutere retningslinjer for bruk av fluor i det kariesforebyggende arbeid hos barn. Spesialister i barnetannpleie fra 25 europeiske land deltok i arbeidsgruppen.

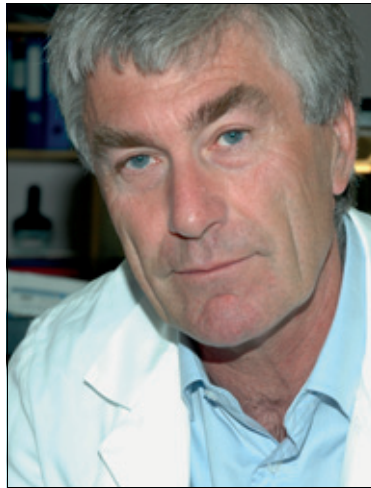
De endelige retningslinjene er basert på systematisk gjennomgang av både ny og eldre forskning. Ikke-analytiske publikasjoner, som kasusrapporter og ekspertuttalelser, ble også vurdert.

De foreslåtte retningslinjene ble godkjent enstemmig av EAPDs styre og rådsforsamling som var samlet i Helsingfors 14.–16. mai 2009. Retningslinjene publiseres på EAPDs nettsted (www.eapd.gr) i en 6 måneders høringsperiode og vil etter dette bli trykket i EAPDs offisielle tidsskrift: *European Archives of Paediatric Dentistry*.

I retningslinjene blir det anbefalt at fluorinnholdet i tannpasta beregnet for barn i alderen seks måneder til to år skal ha en fluorkonsentrasjon på 500 ppm (0,05 %). For barn i aldersgruppen to til seks år skal nivået være 1000 ppm, og for de over seks år skal innholdet være 1450 ppm (0,15 %). Tannhelsepersonell må også forsikre seg om at de anbefaler at barn under seks år bare skal bruke en ertestor tannpastamengde, og at de over seks år ikke legger på mer enn én til to cm tannpasta på børsten.

Ivar Espelid sier at for norske forhold vil han anbefale bruk av 1000 ppm for barn i alle aldersgrupper:

– Det er vanskelig å lage generelle

Norsk fluorretningslinjer er gode, mener Ivar Espelid.

retningslinjer for alle europeiske land, siden forholdene varierer en god del, blant annet med tanke på fluorinnhold i drikkevann, og andre fluorkilder som for eksempel fluoridert salt. Derfor er de generelle anbefalingene til EAPD formulert som de er. I Norge har vi imidlertid hovedsakelig fluorfattig drikkevann, og alvorlig dental fluorose er et lite problem her til lands. Offentlige vannverk vil gi opplysninger om drikkevannets fluorinnhold. I henhold til drikkevannsforskriften skal fluorinnholdet ikke overskride 1,5 ppm. De som skal være spesielt påpasselige og ta vannprøver, er de med private borebrønner.

Ellers synes jeg det er greiest at vi kan gi hele befolkningen et enklest og mest mulig ensartet budskap, sier Espelid.

EAPD har også utarbeidet anbefalinger som gjelder forebyggelse av «Early Childhood Caries (ECC)» dvs. karies i tidlig barndom – se <http://www.eapd.gr/Guidelines/index.htm>. Disse anbefalingene kan deles i tre hovedpunkter. For det første: En vurdering av barnets tannhelse skal finne

sted i løpet av første leveår. For det andre: Barnets tenner skal pusses daglig med et tynt lag av fluorholdig tannpasta på børsten, fra den dagen de bryter frem. For det tredje: Profesjonell påføring av fluorlakk anbefales fra første tann for dem med høy risiko for karies i tidlig barndom (ECC). EAPD vil anbefale klinikere å forsikre seg om at foreldre er klar over at hyppig inntak av sukkerholdige drikker skal unngås, spesielt ved sengetid.

– Her i Norge vil jeg si at en bør gi fluortabletter til barn fra to års alder, til dem som trenger det. En annen effektiv måte å forhindre karies på hos dem som trenger det er pensling to til fire ganger i året med Duraphat eller annen tilsvarende fluorlakk.

Professor Ivar Espelid ved Det odontologiske fakultet i Oslo deltok i arbeidet med de nye retningslinjene til EAPD og kommenterer videre bakgrunnen for utarbeidingen av disse slik: Det hersker noe forvirring om bruken av fluor for barn i kariesforebyggende øyemed. EAPD ønsker å medvirke til oppklaring på dette feltet ved å gi evidensbaserte råd. Introduksjonen av fluortannpasta har bidratt til betydelig reduksjon i kariesforekomsten. Likevel lider fortsatt mange barn av denne munnsykdommen som kan forhindres ved enkle hjelpemidler. Vi mente derfor at det var nødvendig å utvikle og oppdatere de eksisterende retningslinjer for bruken av fluor. Det vil bidra til at helsepersonell i Europa føler større trygghet for at rådene de gir til pasientene om fluor, er gode.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi